

speciale
uitgave

roerdalenbericht

Speciale uitgave begrotingskrant • november 2026

Voorlopige programmabegroting 2027 - 2030

Samen doen!

Er gaat gelukkig veel goed in onze gemeente. Maar we zien ook grote uitdagingen op het gebied van duurzaamheid, wonen en bestaanszekerheid. Samen met onze inwoners, ondernemers en verenigingen willen we ervoor zorgen dat Roerdalen een gezonde en aantrekkelijke gemeente blijft.

In deze krant

Op de achterkant van deze krant leggen we uit hoe onze begroting er het komend jaar uitziet en welke keuzes we maken. Verder leest u in deze krant de reacties van de politieke partijen op de begroting. Het college reageert op deze bijdragen in het artikel op pagina 3.

Raadsvergadering

De begroting staat op de agenda van de raadsvergadering op donderdag 5 november. U kunt de vergadering volgen vanaf de publieke tribune in de raadszaal. Of kijk vanaf 19.30 uur via OR6 op Ziggo kanaal 41, via glasvezel van KPN/XS4ALL kanaal 1507 of via de livestream op onze website www.roerdalen.nl.

Goed voor elkaar!

Roerdalen is sterk dankzij haar inwoners. Vrijwilligers, verenigingen, ondernemers en betrokken inwoners zorgen iedere dag voor levendige dorpen waar mensen naar elkaar omkijken. Roerstreek Lokaal! vindt dat de gemeente deze kracht meer mag waarderen en minder vaak in de weg moet zitten met regels en procedures.

Voor ons begint goed bestuur met vertrouwen. Inwoners, ondernemers en verenigingen verdienen ruimte om met eigen ideeën aan de slag te gaan. De gemeente moet duidelijk zijn, afspraken nakomen en uitleggen waarom keuzes worden gemaakt. Zo weten initiatiefnemers waar ze aan toe zijn en wat nodig is om van een idee realiteit te maken. Op die manier werkt vertrouwen twee kanten op.

Verenigingen vormen het kloppend hart van onze gemeenschap. Zij zorgen voor sport, cultuur, ontmoeting en verbinding. Wij kiezen voor minder administratieve lasten en meer aandacht voor toekomstbestendige accommodaties. Vrijwilligers verdienen ondersteuning, geen extra bureaucratie. Een sterke samenleving draait om omkijken naar elkaar. Goede zorg, sterke verenigingen, ontmoetingsplekken en kansen voor jongeren en ouderen horen daarbij. Niet alles hoeft door de overheid te worden georganiseerd. Juist de kracht van de gemeenschap verdient aandacht.

Op het gebied van wonen zijn duidelijke keuzes nodig. Te veel jongeren hebben moeite om in hun eigen dorp een betaalbare woning te vinden. Roerstreek Lokaal! wil meer ruimte voor betaalbare en vernieuwende woonvormen en staat positief tegenover particuliere initiatieven die bijdragen aan het oplossen van de woningnood. In Roerdalen moeten jongeren een kans krijgen om hun toekomst op te bouwen, gezinnen een passende woning kunnen vinden en ouderen de kans krijgen om hier te blijven wonen. Dat vraagt innovatieve oplossingen met betrekking tot wo-

ningbouw en voorzieningen. We vinden dat de mogelijkheden die het Rijk biedt met betrekking tot woonvormen in Roerdalen benut moeten worden.

Wij zetten in op praktische duurzaamheid en oplossingen die inwoners helpen en bijdragen aan een toekomstbestendig Roerdalen. Dat betekent inzetten op ondersteuning en stimulering van inwoners die zelf willen investeren in verduurzaming. En onderzoeken welke mogelijkheden Roerdalen biedt met betrekking tot verduurzaming van de energievoorziening.

Voor de gemeentelijke financiën geldt: inzicht, transparantie, duidelijke kaders en verantwoordelijkheid nemen voor keuzes die gemaakt moeten worden om onze gemeente financieel gezond te houden.

Roerstreek Lokaal! kiest voor een gemeente die dicht bij de inwoners staat. Minder regels waar dat kan, meer ruimte waar dat verantwoord is en altijd met vertrouwen als vertrekpunt. Dat is de basis voor een sterk en leefbaar Roerdalen.

Samen voor een sterk Roerdalen

Democraten Roerdalen wil vooral dat plannen niet alleen op papier blijven staan, maar ook daadwerkelijk iets opleveren voor onze inwoners. Wij zijn dan ook tevreden met de programmabegroting 2027-2030. Voor ons is daarbij vooral belangrijk: wat merken onze inwoners daarvan? In de begroting voor 2027 zien we op verschillende onderwerpen concrete stappen die goed aansluiten bij waar wij ons, in ons verkiezingsprogramma, voor inzetten. Natuurlijk blijven we kritisch kijken naar de uitvoering en betaalbaarheid. Maar we zijn ook blij wanneer plannen waar wij voor staan daadwerkelijk een plek krijgen in de begroting.

Zorg dichtbij en veilige dorpen

Goede ondersteuning moet dichtbij zijn wanneer je die nodig hebt. Daarom zijn we positief over de aandacht in de begroting voor preventie, vroegsignalering en een sterke sociale basis. Ook de verbinding tussen wonen, zorg en ondersteuning van inwoners die dat nodig hebben, vinden we belangrijk. Prettig wonen betekent ook je veilig voelen. In 2027 wordt verder gewerkt aan onder andere

crisisbeheersing, digitale weerbaarheid en de voorbereiding op langdurige verstoringen. Dat past bij onze inzet voor veilige én weerbare dorpen.

Een nieuwe toekomst voor VAB's

Ons buitengebied verandert. Agrarische bedrijven ontwikkelen zich of stoppen en gebouwen komen vrij. Wij zien Vrijkomende Agrarische Bebouwingen (VAB's) niet alleen als uitdaging, maar juist als kans. In 2027 wordt nieuw VAB-beleid ontwikkeld. Dat sluit goed aan bij onze wens om met duidelijke kaders én maatwerk te kijken naar nieuwe mogelijkheden voor bijvoorbeeld wonen, zorg, recreatie of kleinschalig ondernemerschap.

Woningen voor onze inwoners

Jongeren die in hun dorp willen blijven, starters die hun eerste woning zoeken en ouderen die graag kleiner willen wonen hebben passende woningen nodig. Woningbouw blijft daarom ook in 2027 een belangrijke opgave. De gemeente werkt verder aan versnelling van woningbouw en een nieuw Volkshuisvestingsprogramma. Wij vinden vooral belangrijk

dat er wordt gebouwd naar de behoefte van onze dorpen en inwoners. Niet bouwen voor een getal, maar bouwen voor mensen die in Roerdalen hun toekomst willen opbouwen.

Verenigingen en accommodaties: het kloppende hart van onze dorpen

Verenigingen en vrijwilligers zorgen voor ontmoeting, beweging en verbinding. Daar horen ook goede en toekomstbestendige accommodaties bij. In 2027 wordt verder gewerkt aan verenigingsondersteuning, het subsidiestelsel en het accommodatiebeleid.

Wij vinden het belangrijk dat verenigingen kunnen rekenen op praktische ondersteuning en dat bij keuzes over accommodaties niet alleen naar kosten wordt gekeken, maar ook naar de waarde die een plek heeft voor het dorp.

Samen kiezen voor een sterk Roerdalen

Roerdalen is een fijne gemeente om te wonen, werken en leven. Dat willen we graag zo houden. Tegelijk weten we dat niet alles tegelijk kan. De komende jaren moeten we daarom duidelijke keuzes maken: zuinig zijn waar dat nodig is, investeren waar dat kan en vooral doen wat Roerdalen vooruithelpt.

Gezond omgaan met ons geld

Voor het CDA is een gezonde financiële basis belangrijk. Daarbij moeten we goed onderscheid maken tussen echte financiële meevallers en geld dat overblijft doordat werkzaamheden of investeringen later worden uitgevoerd.

De komende kerntakendialoog is daarom belangrijk. Die gaat voor ons niet alleen over besparen, maar vooral over de vraag: welke gemeente willen en kunnen we zijn en wat is daarvoor nodig? Soms moet je eerst investeren om daarna structureel te kunnen besparen, bijvoorbeeld door slimmer of anders te werken.

Tegelijk houden we oog voor de lasten van onze inwoners. Die liggen rond het Limburgs gemiddelde. Ook bij toekomstige keuzes moet betaalbaarheid een belangrijk aandachtspunt blijven.

Leefbare dorpen

Leefbaarheid is voor het CDA een rode draad. Dat betekent goede voorzieningen en verenigingen, maar ook vol-doende woningen. We willen tempo maken met woningbouw voor jongeren, gezinnen en ouderen. Daarbij willen we kijken waar de gemeente zelf meer regie kan nemen, bijvoorbeeld bij sociale woningbouw.

Ook vrijkomende agrarische bebouwing biedt kansen voor wonen, kleinschalige bedrijvigheid en recreatie. Daarom vinden we het belangrijk dat het nieuwe beleid niet opnieuw vertraging oploopt.

Onze accommodaties zijn plekken waar inwoners elkaar ontmoeten. We zijn blij dat inwoners en verenigingen betrokken worden bij de toekomst ervan. Ook de herijking van het subsidiebeleid is positief. Juist kleine initiatieven kunnen met relatief weinig geld veel betekenen voor een dorp.

Goede en toegankelijke zorg dichtbij huis hoort eveneens bij leefbare dorpen. We kijken daarom uit naar de verdere uitwerking van de visie op welzijn, wonen en zorg.

Veiligheid begint dichtbij

Iedereen moet zich veilig kunnen voelen. We willen dat de inzet op ondermijning en cybercrime aansluit bij de risico's die daadwerkelijk in Roerdalen spelen. Ook huiselijk geweld en intieme terreur verdienen aandacht. Veiligheid begint immers thuis.

Ook zien we kansen in fiets-, gravel- en ruiterroutes voor inwoners, bezoekers en lokale ondernemers.

En mooi dat ook oos modertaal zijn plek krijgt. Het Limburgs hoort bij wie we zijn en verbindt generaties.

Een begroting gaat uiteindelijk over de keuzes die we vandaag maken voor het Roerdalen van morgen.

Veur uch, mit uch.

PRO

In de begroting voor 2027 vinden we onderwerpen terug uit het Akkoord Samen aan het Roer, ook wij hebben dit onderkend. 125 woningen per jaar bouwen is wat wij willen. In de plannen staan nog steeds te weinig huizen voor jongeren en ouderen. Dit moet veranderen. Door de overbelasting van het stroomnet zijn gemeenten in een arena beland waarin ze vechten om aansluitingen voor de nieuw te bouwen huizen. Wij willen dat er wordt ingezet op alternatieven voor stroom via het net, zoals buurtbatterijen, thuisbatterijen en energiehubs. Niet afwachten maar aan de slag door extra ambtelijke ondersteuning in te zetten.

Het accommodatiebeleid wordt in februari 2027 vastgesteld. Ook hierbij willen wij de jeugd en jongeren betrekken. Het is van groot belang dat er speciaal voor hen in

ieder dorp een eigen plek komt. We moeten er alles aan doen om de jongeren aan onze gemeente te binden, ze actief te betrekken en ze in de gelegenheid te stellen zelf activiteiten te organiseren. Hierbij is er een belangrijke rol voor de jongerenwerker.

Voor de verduurzaming van onze gemeentelijke accommodaties moet extra geld worden ingezet.

De Dorpsbiebs mogen in alle dorpen blijven bestaan. Er komt echter wel een Beleidsplan om ook aan de andere taken van de Bibliotheek te kunnen voldoen. Wij willen dat het Beleidsplan in een zo vroeg mogelijk stadium samen met de Dorpsbiebs wordt ontwikkeld. Communicatie en participatie zijn hier essentieel.

Armoedebestrijding blijft een punt van aandacht, daarin speelt toegankelijkheid van regelingen een belangrijke rol. Maak die eenvoudiger, zonder moeilijke woorden en ook toegankelijk voor mensen die niet digitaal vaardig zijn.

Voor het leisurepark (beweegpark) rondom de nieuwe school in Posterholt wordt niet zoals beloofd aan de raad een voorstel aangeboden. Er wordt gevraagd 1,4 miljoen te investeren. Dit gaan wij niet doen. Ook niet als we 700.000 euro terug krijgen van de Provincie.

De onveilige verkeerssituatie rondom de school in Vlodrop vraagt om drastische maatregelen. Het verharderen van de weg richting het industrieterrein in Vlodrop is wat ons betreft de logische oplossing voor dit probleem. Geen vrachtverkeer meer door de bebouwde kom.

Ook in Roerdalen moeten wij voldoen aan de spreidingswet. Wij willen dat onze inwoners in een vroeg stadium betrokken worden bij de plannen. Ook hier zijn informatie en participatie van groot belang.

U mag erop rekenen dat wij ons als partij blijven inzetten om onze mooie groene gemeente leefbaar, veilig en gezond te houden.

Krachtige dorpen

Ons Roerdalen is van mening dat de gemeente er alles aan moet doen dat er in elke kern voldoende basisvoorzieningen zijn. Een supermarkt valt hier volgens ons ook onder zeker gezien het groeiend aantal ouderen in onze gemeente.

Voortdurend in gesprek blijven met Enexis om de te verwachten problemen met de netcongestie in Roerdalen op te lossen en het proactief klaarmaken van de alternatieven, mocht het tot stroomuitval komen.

Ondersteuning en zorg

Zorg moet, gelet op de zorgvraag, geboden worden door professionele toegeruste mensen in een professionele organisatie. Dit geldt ook voor WMO- en Jeugdzorg. Hierin moet niet voortdurend getornd worden aan de toekenning van zorg door eisen aan te passen waardoor het zorgaanbod afneemt.

Het oprichten van een Quiet Community kan armoede en stille armoede van inwoners verzachten maar is geen professionele organisatie.

Verder is het een goede zaak dat er een Mensontwikkelbedrijf gaat komen waar mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt op korte termijn terecht kunnen.

Veilige dorpen in relatie met natuur

Bosbrandgevaar blijft onderbelicht. Bossen en het buitengebied moeten bosbrandbestendig worden gemaakt door bijvoorbeeld het aanleggen van brandgangen en blusvoorzieningen. Afgelopen zomer is weer aangetoond hoe droog de toekomstige zomers als gevolg van klimaatverandering kunnen gaan uitzien.

Ook binnen de kernen zal hier aandacht voor moeten komen om bijvoorbeeld hittestress tegen te gaan.

In het nieuwe maaibestek moet bestrijding van het St. Jacobskruid worden opgenomen.

Oudere bewoners moeten persoonlijk worden geïnformeerd hoe ze fraude en oplichting kunnen herkennen.

Ondersteunen van toeristische ondernemers moet zo gebeuren dat er resultaat komt maar op een dusdanige wijze dat inwoners zich ook thuis blijven voelen in hun gemeente (geen Zuid-Limburgse taferelen) en invloed hebben op het beleid.

Bij de behandeling van de programmabegroting 2027-2030 heeft Vitaal Perspectief aangegeven constructief te willen bijdragen aan de toekomst van Roerdalen. Hoewel wij het coalitieakkoord niet hebben ondertekend, kiezen wij niet voor oppositie om de oppositie. Wij willen samen met andere fracties werken aan goed beleid voor onze inwoners.

Krachtige dorpen

Volgens Vitaal Perspectief zijn het niet de gebouwen, maar de mensen die onze dorpen sterk maken. Tijdens gesprekken met inwoners horen wij echter regelmatig dat mensen zich onvoldoende gehoord voelen door gemeente of bestuur. Ook vragen wij aandacht voor de gevolgen van vergrijzing, de toekomst van accommodaties en voldoende passende woningen voor jong en oud.

Participatie, ondersteuning en zorg

Bestaanszekerheid is voor veel inwoners niet vanzelfsprekend. Financiële ondersteuning blijft belangrijk, maar mensen moeten ook kunnen meedoen in de samenleving. Daarom pleiten wij voor een sterke ontwikkeling van het Mensontwikkelbedrijf. Daarnaast vragen wij aandacht voor energiearmoede, verduurzaming van woningen en de groeiende druk op de jeugdzorg.

Veilige dorpen

Veiligheid gaat niet alleen over criminaliteit, maar ook over hoogwater, klimaatverandering en crisisbeheersing. De ervaringen van 2021 laten zien dat hoogwaterveiligheid blijvende aandacht verdient. Daarnaast vinden wij dat inwoners zo goed mogelijk voorbereid moeten zijn op noodsituaties. Veiligheid begint bij preventie, maar vraagt ook om zelfredzaamheid.

Economie, natuur, toerisme en duurzaamheid

Wij zien kansen voor het agrarisch gebied in transitie, maar vinden dat duidelijke visies en beleidskaders nodig zijn. Daarnaast verdient het unieke Roerdal volgens ons meer aandacht. Natuur, recreatie, toerisme en cultureel erfgoed kunnen elkaar versterken en bijdragen aan de aantrekkelijkheid van Roerdalen.

Woonomgeving

Bij woningbouw vragen wij aandacht voor verschillende woonvormen. Naast gezinnen hebben ook alleenstaanden, ouderen en andere huishoudens behoefte aan passende woningen. Ook vinden wij dat regelgeving inwoners en ondernemers niet onnodig mag belemmeren.

Mobiliteit en openbaar groen

Wij hebben aandacht gevraagd voor de bereikbaarheid van onze dorpen. Daarnaast hebben wij kritische vragen gesteld over de plannen voor de Leisurezone bij het kindcentrum en over de rol van de gemeenteraad bij dergelijke investeringen.

Bestuur en financiën

Tot slot hebben wij gepleit voor een zorgvuldige discussie over de kerntaken van de gemeente. In een tijd van financiële onzekerheid moeten keuzes goed worden afgewogen. Voor Vitaal Perspectief staan daarbij sterke gemeenschappen, verantwoord financieel beleid en een betrouwbare overheid centraal.

Samenvattende reactie college van burgemeester en wethouders in eerste termijn

Wij zien in de reacties van de verschillende fracties veel overeenkomsten maar er zijn natuurlijk ook verschillen. Dat past bij de nieuwe manier van samenwerken die met het akkoord Samen aan het Roer is afgesproken. Daarbij staan inhoud, argumenten en het algemeen belang centraal. In de bijdragen van de fracties herkennen we die gedachte. Dat biedt een stevige basis om samen verder te bouwen aan een sterk, leefbaar en toekomstbestendig Roerdalen.

Sterke dorpen en leefbare gemeenschappen

Vrijwel alle partijen benadrukken het belang van sterke dorpen. Dorpen waar mensen elkaar ontmoeten, vrijwilligers actief zijn, verenigingen kunnen blijven bestaan en inwoners naar elkaar omzien. Dat begint niet bij de overheid, maar bij de kracht van onze gemeenschap. Daarom investeren we in ontmoetingsplekken, verenigingen, accommodaties en initiatieven vanuit de samenleving. Zo versterken we de sociale basis die onze dorpen sterk maakt.

Bestaanszekerheid en omzien naar elkaar

In veel bijdragen zien we aandacht voor bestaanszekerheid, zorg en meedoen. Die aandacht delen wij. We willen dat inwoners kunnen rekenen op ondersteuning wanneer dat nodig is en kansen krijgen om actief deel te nemen aan de samenleving. Daarom investeren we in bestaanszekerheid, passende hulp en het Mensontwikkelbedrijf. Ook blijven we werken aan een veilige en weerbare gemeenschap waarin inwoners zich beschermd voelen en naar elkaar omzien.

Toekomstbestendig wonen, leven en ondernemen

Veel fracties vragen aandacht voor woningbouw, ondernemerschap, duurzaamheid en het buitengebied. Ook dat zijn belangrijke opgaven voor de komende jaren. We zetten de woningbouwversnelling voort, werken aan passende woningen voor jong en oud en ondersteunen ondernemers en initiatieven die bijdragen aan de leefbaarheid van onze dorpen. Tegelijk investeren we in verduurzaming, klimaatbestendigheid en een gezonde balans tussen wonen, ondernemen, natuur en recreatie.

Met vaste koers en grip op de toekomst

Meerdere partijen spreken hun zorgen uit over de financiële uitdagingen van de komende jaren. Die zorgen delen wij. Daarom zetten we in op realistische keuzes, duidelijke prioriteiten en een gezonde financiële basis. De kerntakendialoog speelt daarbij een belangrijke rol. Niet als een gesprek over bezuinigen alleen, maar als een gesprek over de vraag waar de gemeente het verschil moet blijven maken voor inwoners. Alleen door bewuste keuzes te maken, houden we grip op onze ambities, uitvoering en financiën.

Met deze begroting kiezen we voor een koers die aansluit bij wat inwoners belangrijk vinden: sterke dorpen, bestaanszekerheid, passend wonen, veiligheid en een betrouwbare overheid. De uitdagingen zijn groot, maar het vertrouwen in onze gemeenschap is dat ook.

Samen aan het Roer.
Samen verantwoordelijk voor Roerdalen.

Begroting 2027

Waar zet de gemeente haar geld, aandacht en energie op in en wat gaat u als inwoner daarvan merken?

Inkomsten (bedragen x € 1.000,-)

Overige inkomsten	3.274
Rijk - gemeentefondsuitkering	50.878
Dividend en renteopbrengst	427
Rijksvergoedingen voor uitvoeren diverse regelingen	6.394
Huur- en pachtopbrengsten	987
Belastingen, heffingen en leges	13.967
Méér onttrokken aan reserves dan gestort in reserves	2.681

totale inkomsten: 78.609.000

Uitgaven (bedragen x € 1.000,-)

1. Krachtige dorpen:	7.493
2. Participatie, ondersteuning en zorg:	33.345
3. Veilige dorpen	2.972
4. Economie, natuur en toerisme en cultuur	2.724
5. Woonomgeving	7.353
6. Mobiliteit, infrastructuur en openbaar groen	11.218
7. Bestuur, organisatie en dienstverlening	13.283
8. Algemene middelen	220

totale uitgaven: 78.609.000

Wat betaal ik in 2027? *

	eigenaar-bewoner	huurder
OZB-eigenaar	€ 435,93	€ 0,00
Afvalstoffenheffing	€ 353,00	€ 353,00
Rioolheffing	€ 269,88	€ 0,00
Totale kosten 2027	€ 1058,81	€ 353,00
Gemiddelde woonlasten 2026	€ 1005,76	€ 353,00
Lastenstijging	5,27%	0,00%

*geldend voor een gemiddeld gezin